

عنوان مقاله:

پیدایش، شکوفایی و افول سفال لاجوردینه

محل انتشار:

مجله هنرهای زیبا: هنرهای تجسمی، دوره 25، شماره 2 (سال: 1399)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عباس اکبری - استادیار، دانشکده معماری و هنر، گروه صنایع دستی، دانشگاه کاشان، شهر کاشان، اصفهان، ایران.

امیر حسین چیت ساریان - دانشیار، دانشکده معماری و هنر، گروه مطالعات عالی هنر، دانشگاه کاشان، اصفهان، ایران.

انسبه سادات موسوی وپایه - کارشناس ارشد هنر اسلامی، دانشکده معماری و هنر، دانشگاه کاشان، شهر کاشان، اصفهان، ایران.

خلاصه مقاله:

در گستره تنوع شیوه های تزئین سفال ایران، سفالینه های لاجوردینه جایگاه منحصر به فردی را به خود اختصاص می دهند. ویژگی بصری این آثار، استفاده از ورق طلا بر زمینه لعابدار لاجوردی، فیروزه ای یا سفیدی است که تزیین آن با بکارگیری رنگ های قرمز، سیاه و سفید تکمیل شده است. پژوهش توسعه ای حاضر که جمع آوری اطلاعات آن بر اساس اسناد و منابع کتابخانه ای صورت گرفته، با بهره گیری از شیوه تاریخی-تحلیلی تلاش نموده است تا به پرسش هایی در رابطه با دلایل پیدایش، محدوده زمانی و مکانی رواج این سفالینه ها پاسخ گوید. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می دهد که دوره حیات سفال لاجوردینه به اواخر قرن هفتم تا اواخر قرن هشتم هجری محدود می شود و ساخت سفال تکرنگ لاجوردی و پس از آن تحولات سفال مینایی و ساخت مینائی های زراندود زمینه پیدایش سفال لاجوردینه را فراهم نمودند. نمونه های متعدد لاجوردینه یافت شده از سلطانیه، حسلو، نیشابور، بندر سیراف، تخت سلیمان و اکتشافات نواحی اردوی زرین (از رقبای قلمرو ایلخانیان)، نشانگر محدوده مکانی رواج این آثار می باشند اما شواهد ساخت این سفالینه ها به تخت سلیمان محدود می شوند. با افول ایلخانیان تولید سفالینه های لاجوردینه نیز رو به کاستی گذاشت و آخرین کاربرد عمده سفال لاجوردینه در سمرقند و در اواخر قرن هشتم هجری نمایش یافت.

کلمات کلیدی:

سفال لاجوردینه، دوره ایلخانی، تخت سلیمان، اردوی زرین

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1775353>

